

бла, нанокompозитів або протианемічну дію нанокompозитів заліза. Для встановлення можливих токсичних властивостей наночастинок досліджують їх вплив на показники діяльності серця, системну гемодинаміку, функцію печінки тощо. Завдяки творчому опануванню проблеми з нанофармакології реформується процес викладання і засвоєння спеціальних знань студентами, деякі з яких продовжують надалі навчання в аспірантурі на кафедрах. Розуміння викладачами біоетичних аспектів нанофармакології допомагають виданню монографії з нанофармакології, наномедицини, нанонауки, нанобіології, нанофармації. Впровадження в педагогічний процес аспектів нанофармакології сприятиме вирішенню біоетичних проблем співвідношення викладач/студент, а також розвитку мотивації студентів і молодих вчених до засвоєння аспектів інноваційних технологій педагогічного процесу.

S4/4 ПРОБЛЕМА “ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО В ЧЕЛОВЕКЕ” КАК ЭТИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА НАНОТЕХНОЛОГИЙ (ФИЛОСОФСКИЙ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТЫ)

***И.В. Ершова-Бабенко, В.Б. Ханжи,
С.В. Корниенко, Е.В. Медянова,
Н.В. Кривцова***

*Одесский национальный медицинский
университет, Одесса, Украина*

Пожалуй, впервые в истории проблема инновационных, в том числе нанотехнологий так остро заявляет о себе в связи с вопросом безопасности человека – рисков для его духовных, личностных, человекомерных ценностей, для его этики и ноэтики. Проблема рисков обусловлена, с одной стороны тем, что хотя основным источником технологических инноваций называют науку в ее междисциплинарном сопряжении, но называют такую науку “технонаукой”, что свидетельствует о вторичности ценности, придаваемой самой науке сегодня.

С другой стороны, в конвергентных технологиях речь идет вроде бы о “расширении человеческих способностей”, “улучшении человека”, но за счет его “технического усовершенствования”, “модификации телесности и интеллекта”, наконец, создания следующего поколения постчеловеческих существ, трансформации всего, что называется “человеческая обусловленность”.

Другими словами полным ходом идет процесс “ухода от собственно человеческого в человеке”, уход от приоритета ценности науки в

приоритет ценности технологии, которая, как известно, наукой не является.

Таким образом ведущая особенность времени, в котором мы живем, состоит в необходимости осознать истинное содержание цели, ради которой совершается человеческая деятельность, в т. ч. нанотехнологическая, нано-техно-научная. В содержание такой цели XXI в. на первое место, на наш взгляд, необходимо поставить формирование и развитие представления о ценности собственно человека, человеческого в человеке не только в привычном для XX в. биосоциальном или непонимании.

Вопрос безопасности, рисков для человека и вопрос их увеличения, следовательно, прямо связан с расширением (углублением) анализа согласованности ценностной, аксиологической и когнитивной, ноосоставляющих в собственно целевой направленности нанонауки и нанотехнологий.

Один из путей решения проблемы безопасности, рисков – привлечение внимания и изучение человеком собственных, внутренних механизмов самоосуществления как человека, а не просто и не только как нано-био-информационной технологии, пусть и конвергентной, с параллельным контролем ценностности и связи с духовностью этих составляющих при соединении решения с технологиями по созданию постчеловеческих существ.

S4/5 ГУМАНІТАРНА ЕКСПЕРТИЗА НАНОТЕХНОЛОГІЙ

Ю.А. Іщенко

*Центр гуманітарної освіти НАН України,
Київ, Україна*

Гуманітарна експертиза нанотехнологій передбачає зняття, так званої, «дилеми експерта» (К.-О.Апель), яка ставить під питання саму можливість обґрунтованого рішення: демократичне прийняття рішення передбачає обговорення різних поглядів, тоді як науковий підхід спрямований на пошук єдиної істини, і якщо фахівці не згодні один з одним, то їхня думка не може бути вирішальною. Відтак постає дилема: демократичне рішення vs наукова істина. Втім, на практиці експертиза відрізняється від наукової дискусії тим, що в її основі вже лежить певне моральне рішення, на ґрунті якого формується команда експертів. Як правило, до неї відбираються експерти з представників різних наук, і вже тому їхні думки можуть не співпасти, адже не існує єдиної науки з єдиною істиною. Зіткнення різних дискурсів тут виступає

S4/1	ЭКОЛОГО-ЭТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ СОЗДАНИЯ И ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НАНО-МОДИФИЦИРОВАННЫХ ТЕКСТИЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ В ИЗДЕЛИЯХ ПРОФИЛАКТИЧЕСКОГО И ЛЕЧЕБНОГО НАЗНАЧЕНИЯ <i>Н.П.Березненко, А.И.Янцеловский, В.И.Власенко, В.И.Лищук (Україна)</i>	106
S4/2	МОДЕЛІ НАНОЕТИКИ ТА ЇХ ОБҐРУНТУВАННЯ <i>Т.В.Гардашук (Україна)</i>	106
S4/3	СУЧАСНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ НАНОБІОЕТИКИ НА ЛЕКЦІЯХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ФАРМАКОЛОГІЇ <i>І.С.Чекман, Н.О.Горчакова (Україна)</i>	107
S4/4	ПРОБЛЕМА “ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО В ЧЕЛОВЕКЕ” КАК ЭТИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА НАНОТЕХНОЛОГИЙ (ФИЛОСОФСКИЙ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТЫ) <i>И.В.Ершова-Бабенко, В.Б.Ханжи, С.В.Корниенко, Е.В.Медянова, Н.В.Кривцова (Україна)</i>	108
S4/5	ГУМАНІТАРНА ЕКСПЕРТИЗА НАНОТЕХНОЛОГІЙ <i>Ю.А.Іщенко (Україна)</i>	108
S4/6	ОТВЕТСТВЕННОЕ РАЗВИТИЕ НАНОТЕХНОЛОГИЙ И НАНОТОКСИКОЛОГИЯ <i>И.П.Меркулова (Білорусь)</i>	109
S4/7	ПРИРОДНЫЕ И ИСКУССТВЕННЫЕ НАНОСТРУКТУРЫ: ВЗАИМНАЯ АДАПТАЦИЯ В ЦЕЛЯХ ОБЕСПЕЧЕНИЯ БИОБЕЗОПАСНОСТИ <i>Т.В.Мишаткина (Білорусь)</i>	110
S4/8	БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ГЕНЕТИЧЕСКОГО ТЕСТИРОВАНИЯ <i>П.М.Морозик, М.С.Морозик, Т.В.Мишаткина (Білорусь)</i>	110
S4/9	О ВЛИЯНИИ УНТ НА КЛЕТОЧНОЕ ДЫХАНИЕ В ТКАНЯХ РАЗЛИЧНЫХ ОРГАНОВ. МОДЕЛЬНЫЕ ПОДХОДЫ <i>О.А.Нардид, С.В.Репина, Я.О.Черкашина, Н.Т.Картель (Україна)</i>	111
S4/10	БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ В МЕДИЧНУ ПРАКТИКУ ЛІКАРСЬКИХ ФОРМ НАНОПРЕПАРАТІВ <i>І.С.Чекман, Г.О.Сирова, С.Б.Білоус, Ж.М.Полова (Україна)</i>	111
S4/11	МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА БІОЕТИЧНІ ПІДСТАВИ МОРФОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ГАЛУЗІ НАНОБІОТЕХНОЛОГІЙ <i>В.Ф.Шаторна, В.І.Гарець, О.О.Савенкова, І.С.Чекман (Україна)</i>	112
S4/12	НАНОКОДЕКС КАК ПЕРВИЧНЫЙ ИНСТРУМЕНТ РЕГУЛИРОВАНИЯ ОТНОШЕНИЙ, СВЯЗАННЫХ С РАЗРАБОТКОЙ И ПРИМЕНЕНИЕМ НАНОТЕХНОЛОГИЙ <i>П.Я.Смалько (Україна)</i>	112
S4/13	НАНОЕТИКА: ПРОБЛЕМА ОБҐРУНТУВАННЯ <i>А.М.Єрмоленко (Україна)</i>	113
P4/1	НАНОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ГЕНЕТИЧНІЙ ІНЖЕНЕРІЇ РОСЛИН <i>О.М. Бурлака, Я.В. Пірко, А.І. Ємець, Я.Б. Блюм (Україна)</i>	114

Національна Академія наук України
Національна академія медичних наук України
Міністерство охорони здоров'я України

П'ЯТИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС З БІОЕТИКИ

з міжнародною участю

23-25 вересня 2013
Київ, Україна

Київ 2013

П'ЯТИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС З БІОЕТИКИ

23-25 вересня 2013, Київ, Україна